

Môn: HOÁ HỌC

Thời gian: 180 phút (không kể thời gian giao đề)

Ngày thi: 24/02/2023

Đề thi gồm 05 trang, 06 câu

Cho: H = 1,0; N = 14,0; O = 16,0; F = 19,0; Na = 23,0; Cl = 35,5; Co = 58,9; Br = 79,9; $Z_H = 1$; $Z_{Fe} = 26$; $Z_{Co} = 27$; $c = 3.10^8 \text{ m s}^{-1}$, $e = 1,6.10^{-19} \text{ C}$; $F = 96485 \text{ C mol}^{-1}$; $R = 8,314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$; hằng số Boltzmann $k_B = 1,381.10^{-23} \text{ J K}^{-1}$; $h = 6,626.10^{-34} \text{ J s}$; $N_A = 6,02.10^{23} \text{ mol}^{-1}$; ở 298 K: $\frac{2,303RT}{F} = 0,0592$; 1 bar = 10^5 Pa ; $0^\circ \text{C} = 273 \text{ K}$.

Kí hiệu: *r*: rắn; *l*: lỏng; *k*: khí; *h*: hơi.

Câu I (3,0 điểm)

1. Năng lượng của electron (E_n) trong nguyên tử hydrogen được tính theo công thức:

$$E_n = - \frac{1,312 \times 10^3}{n^2} \text{ (kJ mol}^{-1}\text{)}$$

trong đó, n là số lượng tử chính ($n = 1, 2, 3, \dots$). Biết rằng sự chuyển dịch electron giữa các trạng thái của nguyên tử hydrogen chỉ được phép khi chênh lệch số lượng tử orbital (Δl) giữa các trạng thái bằng ± 1 .

a) Một nguyên tử hydrogen ở trạng thái ban đầu ($n = n_c$) chuyển về trạng thái $n = 1$ thì phát ra một photon có bước sóng 102,57 nm. Xác định n_c và viết cấu hình electron của nguyên tử hydrogen ở trạng thái ban đầu.

b) Nguyên tử hydrogen ở ý **I.1.a** có thể chuyển về mức năng lượng thấp hơn khác. Lập luận và viết cấu hình electron của nguyên tử hydrogen ở mức năng lượng thấp hơn này.

c) Các nguyên tử hydrogen ở trạng thái ứng với n rất lớn được gọi là các nguyên tử kiểu Rydberg. Cho rằng, khi một nguyên tử hydrogen kiểu Rydberg ($n = 110$) va chạm nhiệt với một nguyên tử khác thì nhận được một năng lượng $\varepsilon = k_B T$ (J), trong đó k_B là hằng số Boltzmann, T (K) là nhiệt độ. Tính toán để chỉ ra xem năng lượng va chạm nhiệt ở 0°C có đủ để ion hóa nguyên tử Rydberg này không?

2. Liên kết hydrogen là một loại tương tác quan trọng. Một kết quả tính toán năng lượng liên kết hydrogen (E_{IKH}) kiểu X-H...OH₂ và điện tích của nguyên tử H (q_H) trong liên kết X-H (X = C, O, N) trong pha khí (tương tác C-H...OH₂ cũng được xét là một liên kết hydrogen rất yếu) như sau:

	C-H...OH ₂ trong CH ₄ ...OH ₂	O-H...OH ₂ trong H ₂ O...OH ₂	N-H...OH ₂ trong NH ₄ ⁺ ...OH ₂
E_{IKH} (kJ mol ⁻¹)	3,0	20,0	80,0
q_H (e)	0,066	0,165	0,352

a) Sử dụng ba cặp số liệu (E_{IKH} , q_H) ở bảng trên, xác định phương trình bậc một mô tả tốt nhất mối liên hệ giữa E_{IKH} (kJ mol⁻¹) với q_H (e).

b) Liên kết hydrogen có trong cấu trúc của các proton hydrate dạng H(H₂O)_m⁺ ($m = 1, 2, \dots, 20$). Trong proton hydrate H₅O₂⁺ có hai liên kết hydrogen, mỗi liên kết có độ dài 1,22 Å; bốn liên kết O-H, mỗi liên kết có độ dài 0,98 Å và khoảng cách giữa hai nguyên tử O là 2,44 Å.

i) Vẽ công thức cấu tạo của H₅O₂⁺ và quy gán (có giải thích) các độ dài liên kết.

ii) Giải thích tại sao năng lượng liên kết hydrogen trong H₅O₂⁺ (138 kJ mol⁻¹) cao hơn so với các giá trị E_{IKH} trong bảng trên.

c) Nghiên cứu thực nghiệm xác định được khoảng cách giữa 2 nguyên tử oxygen cách nhau 2 liên kết trong proton hydrate H₇O₃⁺ là 2,43 Å và 2,73 Å. Vẽ (có giải thích) công thức cấu tạo của H₇O₃⁺ phù hợp với kết quả thực nghiệm.